

**VÝROČNÍ ZPRÁVA
OBECENĚ PROSPĚŠNÉ
SPOLEČNOSTI**

Venkovský prostor o.p.s.

ZA ROK 2004

Obsah

Úvod	3
Poslání	4
Organizační struktura	4
Činnost společnosti	5
Vzdělávání	5
Ekologická výchova	7
Zemědělství	9
Rozvoj venkova	10
Materiály a publikace	12
Zdroje financování	12
Poděkování	12
Kontakt	12

Úvodní slovo pana faráře M. Bresana, předsedy správní rady společnosti

In Deutschland ist die Debatte um den „Kapitalismus“ neu entbrannt. Gewerkschaften, Kirchentage und ein Kreis verantwortlicher Politiker diskutieren dieses Thema mit neuer Aktualität. Es ist die wirtschaftliche und soziale Schieflage der gesamten Gesellschaft, die diese schon als überwunden gedachte Problematik neu entfacht. Hohe Arbeitslosigkeit, riesige Staatsverschuldung, die Überforderung der sozialen Systeme, der Arbeitslosenhilfe, der Kranken- und Rentenversicherung, das mangelnde Geld der Kommunen und an der Basis, das sind nur einige wenige Beispiele, mit den wir uns in Zukunft stärker auseinandersetzen werden müssen. Wir beobachten, dass die Schere von Reich und Arm in der Gesellschaft immer mehr auseinander klapft. Das hat aber auch schwere Störungen im mitmenschlichen Zusammenleben zur Folge. Das brüderliche Miteinander, das Zusammengehörigkeitsgefühl von Menschen, die Gesellschaft als „Solidargemeinschaft“ brechen immer mehr auseinander.

In einer solchen Situation wird eine kleine Gesellschaft, eine Arbeitsgemeinschaft, die nun schon über zehn Jahre erfolgreich über die deutsch-tschechische Grenze zusammenarbeitet, geringe Chancen haben, große Veränderungen herbeizuführen oder wirtschaftliche Erfolge melden zu können. Bei der Arbeit der ÖNG handelt sich es aber dennoch um einen großen Nutzen für die Öffentlichkeit beider Länder, für Tschechien wie für Deutschland, so wie es der Name der Gesellschaft sagt. Ausgehend vom Gedanken der „Solidargemeinschaft“ arbeitet sie an mehr oder weniger großen Projekten, die Menschen aus allen Schichten und verschiedener Interessen aus beiden Länder zusammenführen. So sind die Haushaltsmittel, die aus Tschechien, Sachsen und von der europäischen Union für diese Zusammenarbeit bereitgestellt werden, sinnvoll eingesetzt und nutzbringend angewandt. Sie erreichen dort ihr Ziel, wo sie Menschen im gemeinsamen Planen, Handeln und Durchsetzen von Aufgaben über die Ländergrenzen hinweg im europäischen Geist vereinen. Und gerade dies aufzuzeigen, ist der Sinn des hier vorliegenden Jahresberichtes.

M. Bresan

V Německu se opět rozpoutává debata na téma „kapitalismus“. Odbory, církve a okruh odpovědných politiků diskutují toto opět aktuální téma. Je to hospodářská a sociální krize celé společnosti, která znovuoživuje tuto zdánlivě již překonanou problematiku. Vysoká nezaměstnanost, předluženost státu, přetížení sociálních systémů pomoci v nezaměstnanosti, zdravotního a důchodového pojištění, chybějící finance obcí, to je pouze několik málo příkladů, kterými se v budoucnosti budeme muset ještě intenzivněji zabývat. Pozorujeme, že nůžky mezi bohatými a chudými ve společnosti se stále více rozevírají. To však má za také následek významné poruchy v soužití mezi bližními. Bratrské pospolu, pocit sounáležitosti lidí, společnost jako „solidární společenství“ se vytrácejí čím dál rychleji.

V takové situaci bude mít malá společnost, pracovní skupina, která již deset let úspěšně přeshraničně spolupracuje přes německo-českou hranici, jen malé šance, vykonat velké změny, nebo dosáhnout významných hospodářských úspěchů. Při práci obecně prospěšné společnosti se však přesto jedná o velký prospěch pro veřejnost obou zemí, jak pro Českou republiku, tak i pro Německo, tak jak to popisuje i název společnosti. Vycházejíc z myšlenky „solidárního společenství“ pracuje společnost na více nebo méně velkých projektech, které spojují lidi ze všech vrstev a různých zájmů z obou zemí. Tak jsou finanční prostředky, které jsou pro tuto spolupráci poskytovány z Česka, Saska a z Evropské Unie smysluplně a prospěšně využívány. Dosahují svého cíle tam, kde se lidé sjednocují ve společném plánování, konání a prosazování úkolů přes hranice jednotlivých zemí v evropském duchu. A poukázat právě na tyto skutečnosti, je smyslem této výroční zprávy.

M. Bresan

Poslání

Společnost vznikla přeměnou Nadace Venkovský prostor v listopadu 1999

Společnost se zaměřuje zejména na poskytování následujících služeb:

- ✓ podpora a zprostředkování zemědělských projektů v oblasti rostlinné a živočišné výroby u subjektů zabývajících se touto výrobou v zájmu pomoci těmto subjektům ve venkovském přeshraničním prostoru mezi Českou republikou a Svobodným státem Sasko ve Spolkové republice Německo
- ✓ podpora a zprostředkování ekologických projektů na ochranu životního prostředí, ochrany přírody, v péči o krajinu a celkového rozvoje venkovského prostoru v přeshraniční oblasti, podpora a zprostředkování spolupráce zemědělských a zpracovatelských subjektů ve venkovském přeshraničním prostoru mezi Českou republikou a Svobodným státem Sasko
- ✓ činnost technických poradců v oblasti životního prostředí, zemědělství a lesnictví
- ✓ pořádání odborných kurzů, školení a jiných vzdělávacích akcí včetně lektorské činnosti
- ✓ překladatelská a tlumočnická činnost
- ✓ vydavatelská a nakladatelská činnost

Organizační struktura

Správní rada

Michael BRESAN – předseda správní rady

Jiří TEPLÝ – člen správní rady

Libor UZEL – člen správní rady

Dozorčí rada

Thaddäus ZIESCH – předseda dozorčí rady

Helmut MÜLLER – člen dozorčí rady

Miloslava OEHLOVÁ – člen dozorčí rady

Výkonný ředitel společnosti

Jan Hanzl

Externí spolupracovníci

Kateřina Sýkorová

Monika Slezáková

Jiří Tůma – účetní kancelář

Činnost společnosti

Vzdělávání

Projekt „Zvyšování odbornosti pracovníků neziskových organizací a samosprávy“

Prostřednictvím řady deseti jednodenních vzdělávacích seminářů byli účastníci vyškoleni odbornými lektory v oblastech, které jsou pro další rozvoj neziskového sektoru a jeho fungování ve společnosti nezbytným předpokladem.

Semináře byly organizovány k následujícím tématům:

Programu se zúčastnilo více než 50 zástupců neziskových organizací z české a německé části ERN.

Období realizace: 1. 11. 2003 - 31. 10. 2004

Společný fond malých projektů Region Nisa PHARE CBC

Projekt „Zvyšování kvalifikace mládeže středních odborných učilišť se specializací „zemědělství“ a „gastronomie“

Projekt byl zaměřen na praktickou výuku českých studentů a učňů v saských školících zařízeních ve městě Köllitsch (obor zemědělství) a v Kamenz (obor gastronomie). Tato školící střediska jsou spravována Saským zemským úřadem pro zemědělství (Sächsische Landesanstalt für Landwirtschaft). Účastníky projektu byli učni a studenti Střední odborné školy Frýdlant a Střední odborné učiliště Horkey nad Jizerou.

Odborné praxe probíhaly pro žáky oboru zemědělství v měsíci září. Zemědělské praxe ve školícím zařízení Köllitsch se účastnilo 10 žáků z odborného učiliště ve Frýdlantu v Čechách a 4 žáci z Horek nad Jizerou.

V měsíci říjnu 2005 se uskutečnila odborná praxe ve školícím středisku Kamenz pro studenty oboru gastronomie, které se účastnilo 14 žáků odborné školy Frýdlant.

Přínosem realizovaného projektu bylo rozšíření znalostí a schopností žáků odborných učilišť s ohledem na nejmodernější standard vzdělávání v EU za použití nejmodernějších technologií a techniky, především zdokonalení praktických dovedností, prohloubení teoretických znalostí mladých lidí v počátečním odborném vzdělávání a v neposlední řadě rozvinutí jazykových znalostí účastníků.

Období realizace: 7.6.2004 – 24.11.2004

Leonardo da Vinci

Leonardo da Vinci

Projekt „Škola internetu pro třetí generaci“

V rámci projektu byly vybrány 3 spolupracující obce - Hrádek nad Nisou, Jablonné v Podještědí a Chrastava, ve kterých byl proškolen tým 25ti seniorů/školitelů. Ti v současné době pracují jako lokální poradci v práci s PC a internetem.

Během první fáze vzdělávacího projektu (říjen – prosinec 2003) získali

senioři / lokální školitelé základní znalosti pro využívání internetu, během druhé fáze projektu (leden – listopad 2004) byla seniorům poskytována technická asistence – prezentace konkrétního využití PC a internetu s cílem naučit seniory s pomocí lokálních školitelů využívat získaných poznatků a informací v každodenním životě.

Dále byla zpracována příručka základů práce s PC a internetem, ve které jsou vysvětleny základní pojmy, informace, postupy a metody práce s internetem. V lednu 2004 byla ve třech obcích zřízena internetová centra, kam měli senioři bezproblémový přístup. Řada pravidelných „Dnů vzdělávání“ seniorů ve vybraných obcích ve spolupráci s Kluby seniorů a obcemi se konala jednou týdně, vždy v pátek po dobu 10ti měsíců a byla organizována ve spolupráci s vyškolenými seniory/multiplikátory. V květnu 2004 bylo zorganizováno mezinárodní setkání seniorů s cílem iniciovat výměnu informací, poznatků a zkušeností a propojit existující organizace, které se v regionu prací se seniory zabývají.

Období realizace: červenec 2003 – listopad 2004

Program Rozvoj občanské společnosti PHARE CBC

Projekt „Internet pro třetí generaci“

Tento projekt navazuje na projekt realizovaný v obcích Hrádek nad Nisou, Jablonné v Podještědí a Chrastava, kde byla zřízena internetová centra pro seniory.

Cílem tohoto projektu je zlepšení aktivní účasti seniorů na společenském životě v České republice prostřednictvím zlepšení jejich schopnosti pracovat s PC, internetem a využívat toto medium k vyhledávání informací, nezbytných v každodenním životě.

V první fázi projektu byla proškolená skupina seniorů – školitelů, kteří pracovali jako lokální poradci a tím podporovali nové zájemce z řad seniorů při jejich prvních krocích při seznamování se s prací s PC a internetem. Při této činnosti jim napomáhala Příručka vytvořená lektorem Janem Tandlerem, která je speciálně přizpůsobena a zaměřena na cílovou skupinu seniorů.

Současně byl uspořádán rozšiřujících vzdělávacích kurz pro účastníky původního projektu.

V rámci projektu jsou ve spolupráci s obcemi, aktivními Kluby seniorů, Pečovatelstvími domy a Městskými knihovnami zřízena 3 nová internetová centra pro seniory ve městech Cvikov, Kamenický Šenov a Nový Bor. Tato centra jsou otevřena pro zájemce téměř každý pracovní den.

Období realizace: červenec 2004 – červenec 2005

Program Rozvoj občanské společnosti PHARE NROS

Ekologická výchova

Literární soutěž „Hledáme vílu Nisanku – patronku a ochránkyni řeky Nisy“ v rámci projektu „Legenda o víle Nisance“

Cílem soutěže bylo získat od mladých lidí, kteří mají k pohádkovým bytostem ještě blízko, co nejvíc podnětů a informací o víle Nisance.

140 literárních prací plných poezie, fantazie a vztahu k přírodě, k řece Nise i křehké víle, která se jí snaží chránit, bylo důkazem, že mladí lidé vůbec nejsou ve svém celku tak tvrdí, lhostejní a necitelní, jak se o nich někdy tvrdí. Největším souborem prací se zúčastnilo Gymnázium a sportovní gymnázium Dr. Randy v Jablonci nad Nisou. Značnou pozornost literární soutěži věnovala Soukromá obchodní a právní akademie v Jablonci n.N., Gymnázium a SpgŠ Jeronýmova v Liberci, ZŠ Vrchlického a ZŠ Česká v Liberci, ZŠ Na Šumavě v Jablonci n.N. Do soutěže se zapojili i žáci ze ZŠ Mozartova v Jablonci n.N., ZŠ Na Perštýně v Liberci, ZŠ Fučíkova v Raspenavě, ZŠ nám. Míru v Novém Boru a SOŠ a SOU obchodní v Jablonci nad Nisou.

Období realizace: říjen 2004 – březen 2005

Grant Libereckého kraje 2004

Projekt „Výchova ke zdravé výživě a zdravému životnímu stylu s důrazem na význam snídaně u dětí Libereckého kraje“

Projekt byl realizován ve formě výukových programů na vybraných školách Libereckého kraje. Původně plánovaný počet návštěv se zvýšil z pěti na šest.

Program byl určen žákům 3. a 4. tříd ZŠ. Délka programu na jednotlivých školách byla stanovena na 2 hodiny a výukový blok byl rozdělen do dvou částí.

V první části lektor předal žákům základní informace o zdravé výživě a o lidském organismu. Pomocí potravinové pyramidy byli žáci seznámeni s jednotlivými druhy potravin, s jejich vlivem na lidský organismus. Dále bylo zmíněno správné složení zdravé stravy s důrazem na význam a složení snídaně. V druhé části programu proběhla samotná snídaně. Žákům byly nabídnuty různé druhy potravin, ze kterých si sami sestavili snídani na základě informací z první části programu.

Výukové programy probíhaly pod vedením odborníka z Krajské hygienické stanice Libereckého kraje Mgr. Petry Bartošové.

Období realizace: říjen - listopad 2004

Grant Libereckého kraje 2004

Projekt „Na vlastních nohou“

Společnost se podílí na realizaci přeshraničního projektu „Na vlastních nohou“, kde zajišťuje výměnu informací mezi partnery projektu, CSB Sachsen e.V. a TEREZA, koordinaci přeshraničních aktivit a v neposlední řadě také překlady a tlumočení projektové dokumentace a dvoujazyčných výstupů projektu.

Období realizace: 1.4.2004 bis 31.3.2006

Zdroj financování projektu: DBU

Zemědělství

Den zemědělece

je již tradiční akcí, kterou každoročně pořádá naše partnerská organizace Strojní družstvo „venkovský prostor“. V roce 2004 bylo hlavním tématem „Zkušenosti a perspektivy produkce mléka a masa ve znevýhodněných oblastech“, které se odrazilo v přednášce pana Lukase, ředitele družstva Agrar GmbH Rietschen. Další aktuální témata byla diskutována na základě přednášky pana Kverky, ředitele Agrární komory v Liberci, která se zabývala aktuálními trendy dotační politiky České republiky pro oblast zemědělství.

Období realizace: 12.2.2004

Seminář „Zemědělské podpory v Sasku“

Na základě zjištěné potřeby získání informací o fungování podpory zemědělství v Evropské Unii byl zorganizován seminář pro zemědělce. Hlavním tématem bylo předání zkušeností o zemědělských podporách v EU, konkrétně ve Svobodném státě Sasko. Přednášejícími byli Marko Bittner a Gabriel Schneider ze Saského zemědělského úřadu v Kamenz. Seminář proběhl ve spolupráci se Strojním družstvem „venkovský prostor“ v Nové Vsi u Chrastavy a zúčastnilo se jej 14 zemědělců.

Období realizace: 30.09.2004

Zemědělská konference

Ve čtvrtek 9. 12. 2004 proběhla v Paláci SYNER v Liberci mezinárodní zemědělská konference na téma: „Zemědělství po vstupu do EU“.

Konference si kladla za cíl informovat české zemědělce o zemědělské politice EU, možnostech orientace zemědělské výroby související s nedávným vstupem do EU a o finančních prostředcích ze strukturálních fondů. Očekávaným výsledkem konference bylo setkání lidí a zemědělských subjektů hospodařících na obou stranách hranice, srovnání výchozích ekonomických situací a výsledků rozvoje v EU.

Akce se zúčastnilo cca 80 zemědělců z české a německé strany Euroregionu Nisa.

Období realizace: září – prosinec 2004

Liberecký kraj, Konrad Adenauer Stiftung Praha

Udržitelný rozvoj venkovského prostoru a regionů

Studijní cesta po Čechách pro finské zemědělce

V rámci sítě evropských venkovských informačních center byla Venkovský prostor o.p.s. osloven informačním střediskem Carrefour Kaakkois-Suomi provozovaným společností ProAgria South-Karelia a požádán o podporu při organizaci české části studijní a informační cesty po Polsku a České republice. V rámci tří denní cesty po Čechách byla navštívena např.

Asociace soukromého zemědělství, Výzkumný ústav zemědělské ekonomiky a dále několik zemědělských podniků a zemědělské učiliště ve Frýdlantu.

..

Rozvoj venkova

Seminář „O partnerství, spolkové činnosti a dobrovolnictví“

V pátek 29.10.2004 byl v Kamenické Šenově uspořádán u příležitosti slavnostního otevření nové knihovny a partnerské návštěvy z Rheinbachu seminář, během kterého hledalo více než 50 zástupců českých a německých zástupců NNO odpovědi na otázky -

jak získat finanční prostředky pro sportovní klub, sdružení, nebo jen realizaci zajímavého nápadu, co je nového v neziskovém sektoru v Čechách a jak je tomu v Německu, mají-li to naši sousedé lehčí, kde najít potřebné informace, má práce s dobrovolníky smysl?

Období realizace: srpen – říjen 2004

Kamenický Šenov, Robert Bosch Stiftung Prag

2. mezinárodní konference z cyklu „Rozvoj měst a obcí v souladu se zájmy občanů“

Konference „**Význam všestranného rozvoje jedince pro rozvoj obce, města, kraje, státu, Evropy a světa**“ byla 2. mezinárodní konferencí o odpovědnosti, etice a demokracii v komunální politice z cyklu „Rozvoj města a obcí v souladu se zájmy občanů“. Cílem tohoto cyklu je definovat jednotlivá témata související s rozvojem měst a obcí a zapojováním občanů do správy věcí veřejných. Záštitu nad touto konferencí převzal 1. místopředseda Senátu ČR MUDr. Přemysl Sobotka. Po značném zájmu studentů o téma minulé konference i o možnost aktivně se zapojit do přípravy a realizace obdobných akcí, byla letošní konference koncipovaná zejména s ohledem na možnost aktivní účasti mladých lidí v přípravné i realizační fázi projektu.

Konference se uskutečnila 21. října 2004 ve velkém sále Lidových sadů a zúčastnilo se jí téměř 400 žáků a studentů všech typů škol.

Období realizace: srpen – říjen 2004

Statutárního město Liberec

Comenius Forum Krušnohoří

Comenius Forum, pojmenováno po velkém humanistovi a pedagogovi 17. století, Janu Amosi Komenském se konalo poprvé v Čechách ve středu 23. června v lázeňském domě „Radium Palace“ v lázních Jáchymov. Tato soukromá iniciativa existuje od roku 1998 v saském Krušnohoří. Oslovuje především lidi, kteří nesou odpovědnost v různých oblastech společenského života - například učitelé, zástupci průmyslu a hospodářství, vedoucí úřadů, nositelé církví a představitelé měst a obcí. Bývalý ministerský předseda Svobodného státu Sasko, prof. Dr. Kurt H. Biedenkopf, historik a bývalý tlumočnick několika spolkových kancléřů prof. Dr. Frank Boldt referovali o možnostech a výzvách, týkajících se

občanů, ale i hospodářského rozvoje a politické situace jak na české tak na saské straně, které nám rozšíření Evropské Unie přináší.

Toto forum se podařilo etablovat i přeshraničně díky intenzivní a rozsáhlé organizační a finanční podpoře organizace Konrad-Adenauer-Stiftung v Praze, ve spolupráci se sdružením CSB e. V. (Křesťansko-sociálním vzdělávacím institutem Sasko), se svou pobočkou v Mildenau a společností Venkovský prostor o.p.s. se sídlem v Liberci.

Pracovní skupina „venkov“

V září 2004 byla ve spolupráci společnosti Venkovský prostor a sekretariátu Euroregionu Nisa rozšířeno spektrum skupin expertů a pracovních skupin Euroregionu Nisa o další pracovní skupinu, jejímž cílem je podpora venkovských měst a obcí. Úkolem této skupiny je pojmenování potenciálů venkova a analýza způsobu a dopadu jejich využívání vč. možných aktivit, opatření a projektových záměrů, jejichž realizace by v souladu s trvale udržitelným rozvoje venkovských oblastí naplňovala Sdílený program trvale udržitelného rozvoje venkova, který má být vytvořen v rámci pracovní skupiny a bude zaštiťovat oblasti činností pro zachování venkova a životaschopnost vesnice. Do této aktivity se v roce 2004 zapojilo 8 zástupců obcí a neziskových organizací a proběhla dvě setkání.

V rámci této skupiny by měla být mimo jiné věnována pozornost projektu „Krajina podstávkových domů na území Euroregion Neisse-Nisa-Nysa“.

Propagační materiály a publikace

- Sborník pracovních sešitů ze seminářů v rámci česko-německého projektu „Zvyšování odbornosti pracovníků neziskových organizací a samosprávy“ (CD-ROM)
- Příručka „Škola internetu pro třetí generaci“ (prosinec 2003)

Zdroje financování

Christlich-Soziales-Bildungswerk Sachsen e.V.

SMUL

Společný fond malých projektů Region Nisa PHARE CBC

Program Rozvoj občanské společnosti PHARE NROS

Leonardo da Vinci

Konrad-Adenauer-Stiftung Praha

Liberecký kraj

Statutárního město Liberec

Kontakt:

Adresa: U Nisy 6a, 460 01 Liberec 3

Tel.: +420 485 113 444

Fax.: +420 485 113 443

e-mail: info@venkovskyprostor.cz

Poděkování

Za pomoc a spolupráci v roce 2004 děkujeme dále uvedeným osobám a organizacím

Konrad-Adenauer-Stiftung Praha, Liberecký kraj, Informační centrum neziskových organizací o. p. s., Nadace pro záchranu a obnovu Jizerských hor, ZO ČSOP ARMILLARIA, Centrum pro regionální rozvoj ČR, ZA Mze ČR, Gymnázium a Sportovní gymnázium Jablonec nad Nisou, O – CONSULT, s.r.o., Strojní družstvo „Venkovský prostor“, Městský úřad v Hrádku nad Nisou, Město Kamenický Šenov, Euroregion Nisa, Agentura regionálního rozvoje Liberec, Střední odborná škola, Střední odborné učiliště, Odborné učiliště, Učiliště a praktická škola Frýdlant, Středisko ekologické výchovy TEREZA, Sven Dietrich, Nadace rozvoje občanské společnosti, Oseva Uni Choceň, Mezinárodní centrum duchovní obnovy v Hejnicích

